

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

Els poders legislatiu i executiu

Les Constituents han rebutjat el Senat. Una sola cambra, la de diputats, elegits per sufragi universal, legislarà.

El vot de les Constituents ha espantat a molts, especialment, els antics monàrquics republicans, els monàrquics sense rei que s'ho diuen, i els monàrquics amb candidat que no s'ho diuen, i molts republicans de dreta i esquerra.

És clar que, uns i altres, per motius diferents.

Els conservadors, per la temença a l'obra possible revolucionària d'una cambra única, sense «fre».

Els republicans d'esquerra, per un miratge federalista en un país que es va donant una Constitució unitària.

No ens interessa parlar dels reaccionaris. Somnien amb l'antic Senat, i no essent aquest ara possible, en voldrien la seva ombra. Fan llur joc, i força bé.

Però, sí dels esquerrans bicambristes.

En un país unitari, el Senat és la cinquena roda del carro. Refugi tradicional de la reacció, ni camina ni deixa caminar. I les democràcies, a mesura que es vitalitzen, prenen cura de retallar les facultats senatorials, bo i preparant-se per a anorrear-lo. Exemple eloqüent dels nostres temps: Anglaterra, i l'aferrissada lluita que liberals abans i laboristes avui han lliurat contra la Cambra dels Lords.

Sols pot admetre's un sistema bicameral en un país federat o federable. Una cambra de diputats, de sufragi universal, representació genuïna de tots els ciutadans. I una cambra senatorial, de sufragi universal també, representació suprema de les personalitats autònomes o federades. I, tantmateix, sense donar-li ales i ganes de tenir-ne.

Però, no és aquest el cas d'Espanya.

Amb la Constitució que es va fent, Espanya no és un país federal. Ni federable.

La Constitució és unitària. Crea un poder central fort que «podrà delegar» funcions i facultats i que «podrà», quan li plagui, recobrar-les.

¿A qui representaria, doncs, el Senat? No als Estats autònoms o federats inexistents. Als Municipis? No necessiten aquests de representació especial. El que aquests necessiten i han de voler, és la plena autonomia impositiva i administrativa. Als ciutadans? No en treuriem res d'una doble representació. A les corporacions? D'això es podria parlar en temps de Primo de Rivera.

Una sola cambra sobirana i una executiva de fantasia. Heus ací un bon programa revolucionari.

Les Constituents han acabat la primera part. Ara cal que no ensopeguin en la segona. La seva tasca serà admirable si al cim de la democràcia espanyola, a la presidència de la República, hi posen un símbol a la francesa.

DERROTISME

PER
M. SERRA
I MORET

Les campanyes derrotistes contra la República i els seus homes han pres tota la volada que era d'esperar. Varen començar amb tímides murmura-cions tan bon punt els elements reaccionaris pogueren revenir-se de la sorpresa i de la perplexitat que va produir entre ells la realització d'un fet tan inesperat. Donaven a comprendre que ho feien a fi de bé i per tal que la República adquirís la solidesa i la consistència de les coses definitives. Després, quan es convenceren que llur concurs no era indispensable, varen expressar amb un fingit escepticisme tota l'amargor del despit. Més endavant, quan advertiren que la República no era per a ells, sinó contra ells, varen posar-se violents i ferotges i arribaren a amenaçar amb una revolta que no han deixat d'estimular de moltes distintes maneres.

Aquest procés estava previst, i no podia fer canviar el curs dels esdeveniments. La República no és filla de cap miracle, sinó el resultat fatal, inevitable, del progrés polític del nostre poble i de la consegüent decadència i depauperació del règim caigut. Catalunya, tal com declarava dies passats el president del Govern, senyor Azana, ha contribuït eficaçment a l'adveniment de la República, per la vigoria del seu esperit civil i pel seu amor a les pràctiques democràtiques. La República és prou forta per a resistir totes les investides reaccionàries, i, amb lleis d'excepció i sense elles, està tan assegurada com totes les altres repúbliques europees, que assenyalen la incorporació definitiva del nostre continent al règim del govern del poble per al poble.

Crec que totes les famílies reials destronades estan d'acord a acceptar el nou estat de coses i que no alimenten cap esperança respecte a la restauració de llur poder. Els que no s'acaben de convèncer en el nostre país són aquells que en el caliu de les institucions enderrocades trobaven llurs elements de vida i l'ombra protectora de llur existència parasitària. Si a tots ells els hagués emparat la República, potser foren submisos i resignats, però quan veuen que el poble enfonsa la grapa en la seva immunda flacidesa, xislen, braolen i anuncien la imminència del gran desastre apocalíptic.

No és probable que els homes de la República es deixin impressionar. La tasca és començada i cal continuar-la, passi el que passi. I parlem així sabent que en l'ordre polític els enemics del règim són totalment impotents, però sabent també que llur insensatesa ha de conduir-los a treballar per la mort del país, ja que no poden intentar la mort de la República. Ells amagaran els capitals, paralyzaran les indústries, estrangularan la producció, deixaran el comerç reduït a la més ínfima expressió i es rabejaran en la misèria i la desesperació del poble. Ells, inconscients i vils, mostraran llur poder negatiu per tal de donar a entendre que els privilegis que avui es discuteixen i s'ataquen eren el nervi de l'economia nacional, i que no es pot

viure sense respectar les posicions abusives que s'havien anat repartint a costa de la fam de la majoria immensa dels ciutadans.

S'equivoquen. És precisament perquè havien acostumat la majoria del poble espanyol a viure sense menjar, que avui la guerra sorda que li declaren no pot produir cap resultat. A més, els altres països capitalistes es troben en una situació semblant, i és al capitalisme a qui més interessa restablir l'equilibri perdut, perquè el poble en aquesta lluita estranya que se li planteja no ha de veure altra cosa que el fracàs absolut del capitalisme modern.

Nosaltres podem dir que la crisi que sofrim era en gran part inevitable, i que si el canvi de règim polític pot haver-la agreujada momentàniament, ha de donar-nos, però, armes insospita-

des per a superar-la i vèncer-la definitivament. Les monarquies, la burgesia, l'Església, els armaments, la burocràcia i totes les altres plagues socials varen portar-nos la guerra primer i el cataclisme econòmic després. No són, doncs, els més indicats per a salvar-nos. Ens hem de salvar nosaltres amb els nostre propis mitjans i seguir el nostre camí sense vacil·lacions ni dubtes.

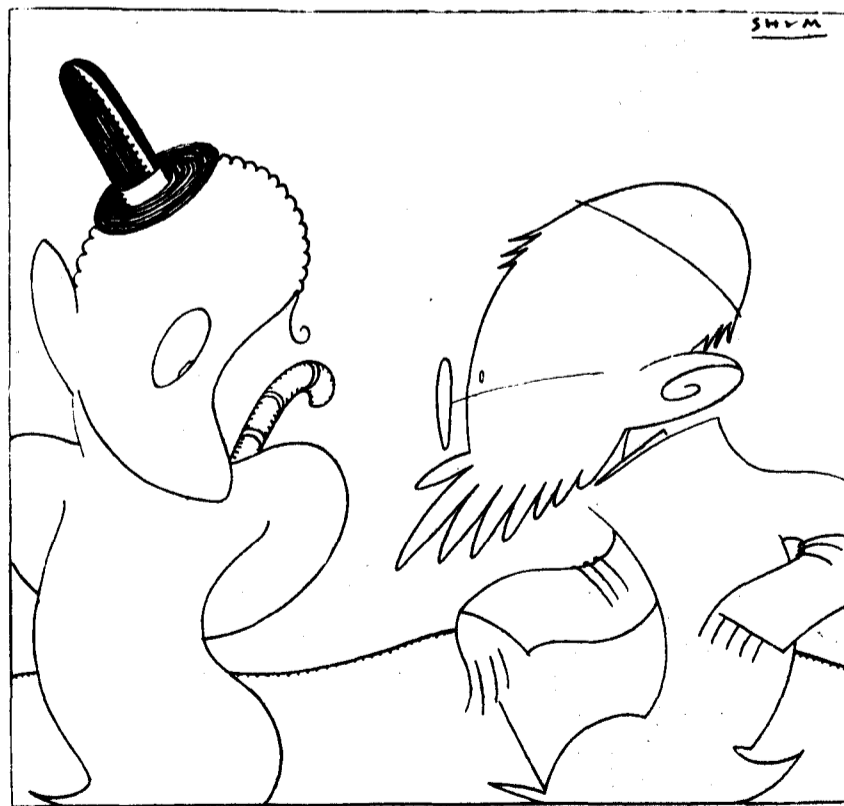
Deixem que cridin els fracassats i no ens deixem atabalar en mig de la tasca dura i perillosa que les circumstàncies ens imposen. Diguem-los d'una vegada, perquè ho sàpiguen, que nosaltres no els deixarem mai el lloc; en tot cas el deixarem a altres més radicals que nosaltres, a altres que ens ofereixin allunyar-nos més del passat, que encara portem aferrat al coll i que voldria ofegar-nos.

Unió Socialista de Catalunya

ACTES DE PROPAGANDA

- 31 octubre. — MANRESA
A dos quarts de deu. Conferència pel Dr. Muntanyà
- 3 novembre. — BARCELONA
JOVENTUT DE LA U. S. C.
CARME, 3, PRAL., A LES 10
- Conferència per J. Coloma
- 5 novembre. — BARCELONA
SECCIÓ DISTRICTE II
PARAL·LEL, 101
- Conferència per J. Comorera
- 5 novembre. — SABADELL
CERCLE FEDERAL, A LES 10

- Conferència per Joan Fèbregas Lluro. «Economia socialista: L'expropiació i distribució de la terra»
- 7 novembre. — BISBAL DEL PENEDES
- Miting inaugural de la Secció
- 18 novembre. — BARCELONA
POBLE NOU. CASAL ICARIA
- Conferència per Joan Comorera. «La qüestió religiosa»
- 21 novembre. — FIGUERES
Miting de propaganda

—Sembla que els patrons no estan gaire contents amb la intervenció obrera en la indústria.

—Naturalment; ells voldrien la intervenció patronal en els Sindicats.

LA SETMANA POLITICA

La Sobirania

Tota vegada que a les Constituents es discuteixen problemes substancialment vinculats a l'Estatut de Catalunya, els diputats de mentalitat imperial giren i regiren el principi de la sobirania intangible, indivisible, deificada.

Per a aquests diputats de mentalitat imperial, l'Estat espanyol és una arca sagrada, el contingut de la qual ningú no pot tocar, o solament els heterodoxes d'un patriotisme indúctil, inflexible, indiferent al temps i a les realitats. Són els mateixos que han fet impossible una Constitució federal o «federable». Són els mateixos que han imposat una Constitució unitària, lletra pretoriana d'un Estat que, si vol, tindrà la generositat de «delegar» drets i funcions als poders autònoms regionals.

Heus ací un llenguatge inversemblable en els temps revolucionaris que vivim.

Cap dels vells principis del liberalisme burgès, fora dels drets inalienables individuals, no és el que era. Tots ells han estat i estan en ple procés de revisió. I, en primer terme, el de sobirania estatal.

Les llibertats de treball, de producció industrial, de comerç, de la banca, de premsa, d'associació, etcètera, són sotmeses a estrictes definicions, a limitacions imposades per un principi superior avui a qualsevol altre: el d'utilitat pública, la no explotació de l'home i de la collectivitat.

No es reconeix ja a ningú la llibertat de morir-se de gana, que això és la llibertat de treball. No és l'industrial l'«amo» de la fàbrica, i va esdevenint, per la força de les lleis i de la desvetllada consciència proletària, un gerent d'ella. No és el comerciant el senyor absolut d'abans, que la gent que amb ell treballa ja són homes de drets concrets i legalitzats, i llur clientela una entitat definida que sap defensar-se. Ja no és el banquer una «Doña Baldoquera», encara que a les acaballes del capitalisme servi major quantitat de privilegis que els altres estaments de la burgesia. Ja no pot l'home associar-se com li plagui, sinó per a fins útils que la llei va escatint. Ja no li és fàcil a la premsa parlar de llibertat amb l'esguard i la intel·ligència dins la caixa de l'administració.

I en aquest general naufragi dels principis tradicionals burgesos de llibertat, ¿havia de salvar-se el de sobirania?

Qui en parla ja, de la clàssica sobirania?

Ja no se'n veuen, d'Estats sobirans o plenament sobirans. Un banquer de Nova York ho sap mo't bé. La interdependència econòmica és una limitació de sobirania.

Els convenis internacionals són una limitació de sobirania.

No existeix la sobirania econòmica, i la política es mou en cercles que l'economia mundial va estrenyent.

Hi ha les limitacions de sobirania superiors a la pròpia voluntat, i les que s'accepten com a conseqüència dels fets biològics i econòmics.

¿No és això la Societat de Nacions, un conjunt de limitacions de sobirania, acceptat pels seus membres? ¿No serà això, en més vasta escala, la Federació Europea que somnia Briand?

Com els individus, els Estats ja no poden fer el que volen. I per damunt del principi clàssic de sobirania plana el d'utilitat internacional.

¿En quin món viuen, doncs, els diputats espanyols de mentalitat imperial? ¿Els que no ignoren que la sobirania espanyola és una de les més mediatitzades, internacionalment?

No és lleial combatre, oposar-se als drets de Catalunya, en nom d'una sobirania inexistent.

L'emancipació de la dona

Un fet d'alta transcendència s'ha produït i no se'n parla: la igualtat política dels sexes.

Les Constituents han emancipat la dona. Les diferències seculars han desaparegut. La supremacia dels homes, que és reflexe de faisó absoluta en lleis, codis i costums, ja no serà.

És una renunciació.

Generosa? Inoportuna? Perillosa?

Per damunt de tot és una renunciació justa.

L'esclavitud civil i política de la dona amb res no podia justificar-se. No era més que un fet, un heretatge de la història, de quan els homes tenien

en propietat—una propietat com qualsevol altra—les dones. Però, un fet no crea el dret.

Millenis d'història ens demostren que els homes aprenen molt poc o amb feixuga lentitud. I mantes vegades, en segles no han après res. És un altre fet que cal tenir en compte en jutjar la revolució civil i política que hem realitzat en proclamar la igualtat dels sexes.

Val tant com dir que no són, els homes, prou autoritat per a prejutjar les conseqüències del dret polític atorgat a les dones.

No podem dir que les dones seran instruments fàcils en mans de la reacció. No ens ho permet dir la supervivència del cacic, corruptor d'ànimes, exemple viu i vergonyós de la covardia moral, de l'erm intel·lectual, de grans masses d'homes.

No podem dir que les dones són incultes, superficials, d'instint reaccionari, i que elles seran el pes mort de la República, suport de la nova i possible restauració monàrquica i clerical. ¿Puix no hem tardat els homes més de cinquanta anys a fer un 12 d'abril, regalat i guanyat a mitges?

Hem d'alliberar-nos del llenguatge i de les imatges petites, de cervells mesquins. Hem de veure en la igualtat política i civil dels sexes immenses possibilitats de progrés integral.

La col·laboració activa dels sexes pot ésser una revolució permanent i una reacció transitòria. Serà una revolució permanent, si obrim el cor, i una reacció transitòria si ens tanquem dins la closca de l'egoisme sexual, orgull de mascles, no d'homes.

La col·laboració activa dels sexes és vida integral. Per què refusar-la? ¿Per què entestar-nos a voler que la dona, les nostres companyes, les nostres mares, les nostres filles, siguin ànimes alienes a les preocupacions de la vida pública, que és quasi tota la nostra vida, vulguem o no, o l'ombra que ens enterboleix la visió de futur que ens afalaga i crea una raó d'ésser—tan difícil de plasmar en realitat—, o un fre inespíritual, barroer de massa amorfa i sense ressonàncies internes, de materialitat miserosa amb disfressa de llar que no escalfa, que esmorteix l'esperit en estroncar les fonts de la il·lusió?

És ara que la dona pot esdevenir la vera companya de la nostra vida. Ara que res del que som li serà estrany. Ara que, com nosaltres, s'enfortirà alliberant-se de la llar tancada. Ara que deixarà d'ésser un ocell que perd la veu i els colors en una gàbia que no és d'or.

Felicitem-nos, doncs, del vot de les Constituents. No hi vegem, tampoc, cap perill immediat per a la República. ¿No l'hem feta els homes, ignorants i plens de prejudicis i tremolosos davant fantasmes? ¿Com han d'anihil·lar-la les dones, tan semblants a nosaltres i com nosaltres sensibles, i potser més, als missatges de l'ideal?

La qüestió eclesiàstica

Ens parlen de problema religiós. I aquest problema no existeix.

Existeix una qüestió eclesiàstica, no un problema religiós.

Els constituents no han privat a ningú del dret de creure o de no creure.

Els constituents han resolt un problema d'homes, de professionals de la religió. I de manera justa i liberal.

D'haver-hi creients, els eclesiàstics viuran.

De no haver-hi creients, els eclesiàstics s'extingiran.

¿És aquest el perill que fa cloure els punys de la clerecia?

Ben segur.

Si els professionals lligats a Roma tinguessin el ferm convenciment d'ésser pastors d'un poble profundament, substancialment catòlic, no protestarien. L'home que creu no compta els cèntims que ha d'esmerçar per a satisfer necessitats íntimes imperioses.

Si els professionals eclesiàstics protesten, dubten dels sentiments catòlics del poble. I aleshores els empeny pels viarans de la rebequeria—no volem parlar a priori de rebellió—, no l'esperit, sinó la matèria, no la religió, sinó la manutenció.

Per això afirmem que els constituents han estat justos i liberals.

Qui vulgui misses, en tindrà. I amb plena llibertat de trucar com ve li sembli a les portes del cel.

Qui no en vulgui, no pagarà les dels altres. I amb plena llibertat d'anar-se'n a l'infern.

Hi haurà els capellans en proporció als creients, no núvols de paràsits.

I els sentiments de pastors i ovelles, despulats de materialisme, orfes d'hipocresia, nets de males passions i pitjors expansions, es manifestaran brillants i purs.

Què més ha de desitjar un creient sincer i un eclesiàstic de vocació?

Clerecia i ensenyament

L'Església catòlica no ensenyarà els nens. Aquest serà el vot més fecund de les Constituents. És, també, el vot que més ha dolgut a l'Església. *Et pour cause!*

Els dos suports de l'Església són l'escola i el confessionari. A l'escola forja ànimes porugues. Al confessionari s'apropia de les llars i acumula riqueses. Però l'escola és el substantiu, i el confessionari l'adjectiu. Aquest tancarà si aquella desapareix.

L'Església ho sap i no rebutjarà cap mitjà si veu una possibilitat d'èxit.

Cal, doncs, estar alerta i pegar fort si convé.

La Lliga i la F. A. I. d'acord

L'òrgan de la Lliga no vol saber-ne res de la intervenció obrera en la indústria. L'òrgan de la C. N. T., dirigit pels homes de la F. A. I., tampoc.

Diu la Lliga que la intervenció obrera mataria la indústria.

Diu la F. A. I. que la intervenció obrera és una maniobra burgesa per a enlluernar els proletaris.

I és possible que els dos enemics amics—això sembla el títol d'una novella exemplar de Cervantes—se'n surtin amb la seva.

El rebutjament del projecte d'intervenció obrera significa una possibilitat de revifament de la F. A. I. i una seguretat de consolidació per a la burgesia.

La burgesia hi veu clar. I la F. A. I., també.

Sap molt bé la burgesia que subsistirà mentre la capacitat obrera no sigui igual o superior a la seva. Que les fàbriques restaran en les seves mans, mentre el proletariat no estigui en condicions mentals i tècniques per a dirigir-les.

Sap molt bé la F. A. I. que l'elevació mental i tècnica de la classe treballadora, la foragitarà dels quadros sindicals. Viu de les fosques, no de la llum. Viu d'una revolució de paraules gruixudes, d'una revolució a la lluna, no d'una revolució que es vagi fent.

La Lliga i la F. A. I. van d'acord.

Per ambdós toquen a mort.

JOAN COMORERA

Conferència de Campalans al Centre de Dependents del C. i de la I.

Dilluns, 2 de novembre, a les deu de la nit, el company diputat Rafael Campalans donarà una interessant conferència al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria. El tema de la conferència és aquest: «Un català davant l'epopeia russa».

UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

CONSTITUCIÓ DE LA SECCIÓ DEL DISTRICTE IV

Els afiliats del Districte 4.^{rt} es reuniran el proper dimarts dia 3, a les deu de la vetlla, en l'estatge social, Carrer de la Verge del Pilar, 16 i 18, per a la constitució de la secció del districte.

Es prega puntual assistència.

Socialisme i Comunisme

Heus ací el text taquígràfic de la conferència donada pel company Dr. Emili Mira, al Círcol Republicà Federal de Sabadell.

Amics:

Ja que era l'amic Xirau qui us havia de parlar avui, i posat que deueu estar cansats d'esperar-vos, així com la meua paraula no us pot fer passar una estona tan agradable com ho hauria fet l'amic Xirau, procuraré ésser breu i parlaré de coses que considero de força interès. No faré exposició de les nostres doctrines, perquè tots sabeu que el partit socialista és encara molt jove. M'expressaré de la millor manera possible perquè pogueu comprendre com hem d'encaminar els esforços vers el nostre ideal i en la forma que nosaltres l'entem avui dia.

Parlaré de la diferència que existeix entre el Comunisme i el Socialisme, perquè aquestes dues forces, abans unides, estan avui dividides per existir, com ja he dit, algunes diferències. Quines són aquestes?

Escoltem els líders socialistes i els líders comunistes, i veurem que tots estan inspirats en les famoses doctrines de Marx. Aquestes demostren les errors i les injustícies del règim capitalista i ens donen idees lluminoses per tal d'aconseguir, amb el menys dolor possible, un acord entre el sistema capitalista i un nou sistema social que permeti unir-nos tots com a germans.

Podreu dir que sembla estrany que entre dos partits d'un mateix país, que en síntesi tenen les mateixes idees, hi hagi diferències tan essencials com són les que avui dia existeixen entre els partits socialistes i els partits comunistes; però, amics, és que el partit comunista ens titlla de «daçais» del capitalisme, és que els comunistes reneuen dels socialistes i el socialisme no renega del comunisme; i no acusem el que ells fan, sinó que diem simplement que volem fer el mateix que ells han fet, però d'una manera més moderada, ho volem fer més ben fet, volem la verdadera unitat geogràfica.

El règim de Rússia era vertaderament malaltís i extremadament capitalista.

Passa sovint que quan una família té un malalt, es troba amb altres famílies que també tenen la mateixa malaltia, i llavors cerquen un mateix remei. En canvi, no ha passat així amb els altres germans de Rússia. ¿A què és degut, això? És degut a què aquí no hi ha malalts.

Rússia fa tres segles que vivia dintre d'un règim dictatorial i absolutista; era un país en el qual ha estat possible que en el segle XVII hi hagués un tsar que li deien Ivan el Terrible, un tsar que després de fer construir l'església més meravellosa del món, la Catedral de Sant Bassili, féu treure els ulls de l'arquitecte que la va dirigir i projectar. En un país sanguinari i cruel com aquell, no és d'estranyar el que ha passat. No pot durar molt de temps un país que, com Rússia, es presenti una manifestació obrera davant el palau del tsar, demanant llibertats, i sigui rebuda per les boques de les metralladores, omplint els carrers de sang d'aquella multitud, que no la van matar, sinó que es va deixar matar de la mateixa manera que ho feren els cristians en temps de Neró; i és per això que hi havia necessitat de fer la revolució, i és per això que la revolució russa havia de triomfar. Però ens trobem encara, que en l'any 1921, les persones es moren de fam, que han de demanar pa a la missió americana del Dr. Nansen, i és que en aquest país hi havia una minoria, també absolutis-

ta, que governava. Es va extremar la reacció d'una manera tan extremada, que no ho podia fer més que un país de poca capacitat.

Això va fer que el poble, no satisfet dels seus desigs, organitzés la revolució civil que costà la vida a més de vuit milions de persones, creient-se, ells, que eren tots burgesos, quan només en moriren, de capitalistes, una escassa minoria, perquè la majoria passaren la frontera abans que els matesin, de la mateixa manera que ho ha fet la monarquia espanyola i les persones de pessetes, en esclatar aquest moment històric que estem vivint. És natural, doncs, que d'aquelles víctimes n'hi haguessin moltes que no fossin capitalistes, sinó que forçosament havien d'ésser proletaris. ¿I com és, doncs, que també hi haguessin aquestes últimes víctimes? D'una part hi foren per la fam, i d'altra part per la guerra civil. Llavors Lenin va dir: «A Rússia no hi ha més que tres nuclis importants: els camperols, els obrers i els soldats, i és necessari que estiguin tots al nostre costat.» I va dir als pagesos: «Si veniu amb mi, la terra serà vostra», i les mateixes promeses va fer als obrers i als soldats. Però aquest idealisme la realitat el va truncar, primerament, perquè la guerra ni es va acabar, no obstant haver firmat aquell tractat de pau. Aquell ideal de pau no es va complir, sinó que els canons no trigaren gaire a tornar a ressonar dintre de Rússia.

La revolució va caure en un error: va confondre la gent que anava ben vestida amb els capitalistes o burgesos, i hi ha molta diferència d'un dependent, per exemple, d'oficina que vesteix elegantment, amb un pagès acabdat que es vesteix grosserament. ¿I què va passar, doncs, amb aquest criteri? Va passar que els homes que representaven l'activitat científica del país, que no formaven part del partit, foren foragitats uns i obligats a disfressar-se els altres, fent-se passar per vertaders proletaris. Però va esdevenir que la indústria es va paraitzar i a les fàbriques hi mancà de seguida la possibilitat de vendre fàcilment llurs productes. Els productes industrials no es venien perquè els obrers no cobraven, i d'això va esdevenir que els obrers comencessin a patir gana. Es va provar després de monopolitzar el camp, és a dir, que Lenin, d'acord amb el seu partit, va obligar els camperols a què lliuressin la collita a l'Estat, excepció feta de la indispensable per a llur manutenció, i d'aquesta manera tot hom podria menjar. Això donà resultat el primer any, en què la collita estava ja sembrada, però després els pagesos van tenir cura de sembrar solament la part indispensable per a ells, intensificant d'aquesta manera la gana i per consegüent la revolució civil. Vist, doncs, aquest segon fracàs, es van veure obligats a donar més llibertats i crear un nou sistema polític, que és el que havien d'haver fet primer.

Nosaltres ens fem càrrec de la situació de Rússia i no volem fer cap crítica de l'actuació soviètica, ni tampoc cap oposició, però això no vol dir que els hàgim d'imitar. Si ens podem alligonar amb una experiència, ¿per què ens hem d'adaptar a les normes d'un altre país, que en síntesi són diferents?

És, doncs, així com es van separar aquestes dues forces, que fins llavors havien estat una sola; van sortir els socialistes i els comunistes.

D'una part la revolució va sacrificar dues generacions: els malalts que portà aquest moviment, i els infants que

a conseqüència de la malaltia de llurs pares van néixer nafrats. I llavors el socialisme va adoptar una tàctica, i és la de fer la revolució pausadament, silenciosament.

Diuen que a Rússia no hi havia manera de fer les coses. Tot pot ésser, però era degut a la discòrdia en què vivien. En altres països amb condicions completament diferents, val la pena que es miri amb una mica més de serenitat. Avui Rússia és el país on hi ha més persones que es moren de gana, i això és un fet que ens obliga a fer la revolució amb més calma que la que feren ells.

Sobretot no haveu de confondre el personal que més crida pels homes que veritablement fan les coses. Fent la revolució d'un sol cop ja és possible guanyar-la, però és impossible sostenir-la. Nosaltres hem de mirar de guanyar-la i sostenir-la. Aquesta és la diferència entre el socialisme i el comunisme. Nosaltres hem de reconèixer les classificacions d'obers, hem de conèixer els obrers capacitats i els incapacitats. Així ho ha hagut de fer Rússia. No us penseu que a Rússia tot hom guanyí el mateix jornal, no; a Rússia hi ha vuit classificacions dintre la societat. El que han d'evitar ells i hem d'evitar nosaltres, és que aquesta gent capacitada que guanya més jornal, s'esclavitzí dintre d'un egoisme personal i acabí per formar una raça dominadora.

Cal organitzar-se en grups d'obers. ¿Qui ens priva, per exemple, de constituir cooperatives? ¿Qui priva a tot obrer de fer un petit comerç? Fixem-nos en els pobles del Nord i veurem quin resultat dona aquesta tàctica.

L'important és que avui dia Rússia és el país menys democràtic del món. No es pot fer la més petita crítica contra el règim soviètic. ¿Per què va ésser desterrat Trotski? Senzillament perquè va permetre una mica de tolerància a la crítica. Jo ara recordo que vaig preguntar a un meu amic, prou enterat de la qüestió russa, què passaria si jo anés en aquell país a donar una conferència sobre la meua opinió respecte al seu país. La resposta va ésser que no ho intentés.

Hi ha un altre punt que pot fer fracassar el Govern soviètic i que nosaltres hem de tenir en compte, i és que el comunisme a Rússia està adquirint un caire religiós. Estan fanatitzant-se i adorant un nou sant que és precisament la imatge de Lenin. No tenen la imatge de Jesucrist i de tots els seus deixebles, perquè des d'un principi les van exterminar; però hi queda aquest fanatisme de les novelles imatges de Lenin i de tots els seus adeptes. I això és un error, fanatitzar-se és una condició no gaire favorable per a una revolució; és un sistema que ha de fracassar, i si la revolució russa no ha fracassat encara ha estat perquè les doctrines que primitivament tenien eren bones.

En fer, però, la revolució, solament es va pensar a destruir i no es pensava a construir; va resultar que va destruir una obra, i quan es van trobar a l'aire lliure llavors es van recordar que era necessari cercar un lloc on es poguessin aixopugar; però aquest lloc era ja destruït.

Totes aquestes coses són les que ens obliguen a nosaltres a fer la revolució d'una manera completament diferent de la seva.

Té encara altre defecte, el comunisme, ultra la tendència religiosa que acabem d'exposar, i és que els soviets volen fins monopolitzar la pau espiritual, volen tenir una ciència soviètica, un art soviètic, etc.

En una conferència que vàrem donar nosaltres a Moscó ens pensàvem que estàvem donant una conferència científica, i resultà que estàvem donant una conferència anticomunista, i ens prengueren per uns representants del capitalisme disfressat.

Si a mi se m'obliga, per procediments químics, a fer un explosiu, hauré fet una fórmula química i al mateix temps una obra destructiva, si aquest explosiu s'hagués d'emprar per a la guerra. Si en lloc de fer un explosiu se m'obligués a fer qualsevol altra fórmula, la qual servís per a donar progrés a l'agricultura o a qualsevol altra branca de la producció, hauria fet una obra constructiva. Seran dues obres completament oposades, però totes dues seran fetes dintre una mateixa ciència. I que es desenganyin, el que ve de forces superiors és inexorable.

No us haveu de deixar portar per certs elements que agafen actituds i poses extravagants, la finalitat dels quals és només espectacular, o si no, agafeu alguns d'aquests extremistes i pregunteu-los si estan satisfets ara que Rússia ha assolit la revolució, i us contestaran amb seguretat: sí, però era tan bonica aquella vida d'agitació! No, nosaltres volem fer una política més elegant i productiva. Nosaltres ja admetem tècnics, ja admetem tot el que sigui una base sòlida per a la revolució. No ens fa res trigar més temps, però volem fer-ho bé. És així que nosaltres volem el socialisme.

COMARCALS DE GIRONA

Mentre al Parlament s'ha discutit la qüestió religiosa i s'hi ha donat una fórmula, els col·legis de Girona—i el que s'ha significat amb més escala és el dirigit per donya Carme Auguet i després el Grup Escolar—en la campanya de contrarestar el nou caire de l'ensenyança. Diem que s'ha combatut l'actitud que es pren a Madrid, perquè tant aquesta professora com els mestres del dit Grup, han lliurat als deixebles unes fulles, degudament impreses en català i castellà, per tal que els pares les firmessin, i en les quals es demanava que al fill se li ensenyés la religió catòlica.

¿Per què tant aquesta professora com els senyors professors, algun dels quals en temps de la Dictadura ja es distingí a Castelló d'Ampúries, i altres ací, coaccionen ara els fills perquè llurs pares firmen aquesta fulla? En un cas que coneixem la mare d'una criatura es presentà a dir que ells no creien necessari ni la firma ni la religió catòlica, sinó que els mestres devien preocupar-se d'ensenyar-los a llegir i escriure, i volgueren donar-li a entendre que era una obligació el firmar en sentit afirmatiu les fulles.

Mentre en unes escoles que porten uns bonics noms treballen d'una manera, aquests altres col·legis amb senyors que cobren de l'Estat també treballen perquè siguin tots uns bons catòlics, i perquè no deixem d'ésser un ramat de bens.

¿Fins quan serà permès que les dretes continuïn obrant com en temps passats? ¿És així com respecten un règim implantat per la voluntat dels homes del país? Després que no diguin que es prenen resolucions extremistes, si ells tiren llenya al foc.

MODEST ROS

Mirant cap a un pròxim esdevenidor

El caire d'optimisme que va presentant l'ansiosa realització de l'Estatut de Catalunya, Estatut que per uns o altres viarans, sempre de justícia, deu ésser i serà nostre, obliga als catalans tots a no oblidar ni deixar de preparar la realització pràctica d'allò que constituirà la part material de l'Estatut. Aquesta preparació ha de fer-se, a l'ensem que l'entusiasme va estenent-se, cada cop més encès, dins l'ànima del nostre poble, i aquesta preparació és tant o més necessària, quan ve a il·lustrar, enrobustir i donar autoritat a la flama vivent de l'esperit català demostrant que aquesta, ultra el sentimentalisme patriòtic que l'informa, té realitats materials que poden fer viables, des del primer dia, pràcticament les nostres reivindicacions a saber governar-nos i regir-nos nosaltres mateixos, no pas al migrat nivell de l'Espanya de fins ara, que si fos així, poc hi guanyaríem, fent excepció de l'ideal de patriotisme, sinó com ho fan els més cultes països d'Europa, que no són pas, en general, precisament ni els més grans ni els més poderosos.

Cal no oblidar que, així com aquells que no han sabut fer altra cosa que considerar el nostre patriotisme a mesura dels moderns tècnics, materialitzant tot el que ens és més íntim i preciós, han fracassat, i no han sabut portar a Catalunya dies de glòria, també certament aquells que tot ho fien a l'abrandament i a la improvisació corren el perill de caure en l'error oposat, que fóra igualment funest. Patriotisme de carrer sense una preparació bàsica sobre els problemes tangibles de la vida dels pobles, dels quals avui no es pot pas prescindir, no. Sols la coexistència de l'entusiasme i de la preparació—*seny català*—serà garantia de l'èxit gloriós de Catalunya.

El futur Govern de Catalunya ha d'ésser un Govern propi d'un país modern.

Governs com aquest han d'estudiar una per una les seves funcions, i atendre-les per igual, i proporcionadament a la importància o complexitat llur.

Una funció transcendental, que l'Estat català ha d'encomandar al corresponent Departament (per no dir Ministeri, Consell o el nom que més oportú sigui), és la de l'ensenyament. És, sens dubte, el poble qui ho vol, i, en particular, en allò que es refereixi a fer arribar al poble els ensenyaments superiors. Sobre aquest punt, podem estar ben tranquils, tota vegada que una ampla i solventíssima Comissió d'Estructuració d'aquest gran servei ha estat formada, i en la que figura una «élite» de les nostres principals representacions del Professorat i de la Ciència, en les quals Catalunya, pàtria d'estudiosos, és certament fecunda. Oi més, la Generalitat haurà d'heretar la immensa experiència que en ensenyament ha anat adquirint Catalunya per mitjà del que ha estat sempre (si hom exceptua els anys de Dictadura) l'organisme oficial més nostrat i parial: la Diputació de Barcelona, primer, i la Mancomunitat de Catalunya, després.

Però, al costat d'aquesta funció de l'Estat català, l'estructuració del qual està ja latent, en tenim d'altres en les quals, certament, per la seva complexitat, cal perseverar molt, mitjançant el treball i l'estudi, fins a poder dir-ne el mateix. Ens referim, principalment, a l'organització d'aquelles funcions o serveis essencials per a la vida de la nació, podríem dir-ne Serveis Tècnics, encara que millor concretarem la nostra idea dient que són els que ac-

tualment, dins l'Estat espanyol, hom inclou — o pretén incloure — dins els Ministeris d'Economia i Foment.

Són aquestes funcions tan principals i importants, i, desgraciadament, les poques experiències que s'han realitzat amb homes de Catalunya, posats a dirigir-les, no han resultat pas sempre prou coronades d'èxit, que es fa indispensable un període de severa organització i estudi, al marge de tot extremisme extemporani; primerament: amb una idea ampla i generosa de l'esdevenidor nacional i internacional; segon: amb una visió clara dels problemes d'avui—tocant de peus a terra—; tercer: amb garantia que l'estructuració serà encertada i viable des del primer moment, inspirant-nos en tot allò que veiem, a fora de Catalunya, que és a voltes adaptable a casa; cercant la virtut que a Espanya mai no ha existit: l'eficàcia, i fugint de la complicació estatal i de la burocràcia, a la qual som donats de natural, més del que tots, de bona fe, ens creiem, com han demostrat els anteriors assaigs (Diputacions i Mancomunitat) a Catalunya.

I en dir tot el que antecedeix, no creiem sinó fer-nos ressò del pensar i del sentir dels autoritzadíssims autors del projecte d'Estatut, plasmació material de l'esperit dels actuals governants de Catalunya.

En efecte: no podem dir, tampoc, a Catalunya, si s'exceptuen algunes

afortunades iniciacions en carreteres, telèfons, etc. (on cal honorar l'esforç dels tècnics provincials i mancomunals), principalment durant la passada Mancomunitat, que tinguem prou experiència que pugui excusar-nos d'un rigorós i detallat estudi dels nostres futurs grans Serveis Tècnics, Econòmics i Públics (nomenem-ho ara, així), a la nostra terra. En general, hem sofert de manca de bons orientadors i directores (que no cal certament que siguin tècnics, ans bé, a voltes, fins pot convenir que no ho siguin, sobretot en els alts càrrecs superiors) catalans, en coses de terra catalana, que han deixat tota la tasca econòmica (per a la qual manca sempre, per a l'encert, l'esperit racial), inclús en mans del tècnic no català, incapacitat, per excés de tecnicisme i per manca de catalanitat, de resoldre els nostres problemes, d'indole sempre complexa.

A Catalunya fa falta una intensa acció agrària: cal abaratir així la vida del treballador i cal garantir una base constant de la nostra exportació. Fan falta corrents industrials ben orientats, plens de prudència i de cautela; en vistes a les reformes socials i amb plena finalitat d'acomplir les reivindicacions obreres, sempre en harmonia amb els corrents mundials econòmics, que dins la indústria és on s'acusen variabilitats més accentuades, que cal, pel bé i pel mal, prevenir. Ens cal, també, una política comer-

cial, de la qual estem completament mancats, i que ha d'ésser la base ferma de la nostra producció industrial i agrícola.

Fa falta—i permeteu que ací esclati l'entusiasme del català que coneix i estima la seva terra—, fa falta, dic, que Catalunya deixi d'ésser l'última en obres hidràuliques; fa falta que l'argent que llença Espanya en regions improductives i poc preparades, en forma de muntanyes de ciment (grans preses i canals), que sols serveixen d'escambell a l'enginyer que les projecta, i que després resten improductives, perquè fa falta una política de protecció a l'agricultor, quan no és la mateixa fatalitat estepària la que així ho decreta; fa falta, repeteixo, que aquest diner s'empri beneficiant els règims dels nostres petits rius, els més treballadors, en proporció, d'Europa; fa falta obrir els nostres Pirineus a la vida, en camins i carreteres; fa falta repoblar, forestalment, les nostres terres baixes.

És necessari, tant com nacionalitzar les nostres fonts d'energia, abaratir-les, en benefici del poble, que no en va les nostres reserves, es donen a Catalunya, per a servir a bastament els catalans. Però, totes aquestes funcions no les improvisarem. Cal l'estudi calmós i reonat; cal la preparació; cal, encara, l'observació; cal, finalment, l'estructuració.

(Acabarà.)

N.

PROPAGANDA DE LA U. S. C.

Per terres de Girona

Els dies 10 i 11 es celebraren actes de propaganda socialista en terres de Girona. Junt amb els companys Roset i Murillo, de Girona, prengueren part en els actes els companys Campalans, Mira, Serra i Moret, Ramis, Forment, Viladomat, Amat i Fronjosà, de Barcelona.

En el teatre Principal de Girona, ple d'un auditori interessat per sentir els conceptes dels homes de la U. S. de C., es realitzà el primer míting la nit del dissabte dia 10.

L'acte fou interessant i de molta eficàcia per als ideals socialistes a Catalunya, despulats d'interessos i prejudicis sectaris o de capelleta.

El poble de Girona coneix avui els motius que ens separen del partit espanyol, per a poder judicar la raó de la nostra actitud com a homes i com a socialistes. Sap també el nostre concepte de la revolució i així poden comprendre que entre companys que anem a un mateix lloc existeixin aquestes diferències i aquestes discrepàncies.

Que el míting fou de gran interès ho comprova les discussions apassionades que després d'aquell es suscitaren a dintre del teatre i al carrer. Aquest fet té més importància que totes les interrupcions i totes les ovacions amb què l'auditori estimulava els oradors, enfront d'aquell llenguatge nou, de lleial franquesa i d'absoluta decisió.

En aquest important acte parlaren els companys Amat, de la Joventut Socialista de Barcelona; el company Roset, de l'Agrupació de Girona; el company Fronjosà, de la secció de Barcelona; els companys Forment i Ramis, com a membres de la Comissió de Propaganda de les comarques

gironines, i els companys Mira i Campalans, en representació dels parlamentaris de la U. S. C.

L'endemà, diumenge, a les deu, cap a Banyoles. El poble esperava els companys de Girona i Barcelona a la carretera, i en arribar a la Plaça quedàrem tots agradablement sorpresos amb la presència d'una banda que a les vibrants notes de la Internacional ens acompanyà fins al teatre on es feia el míting.

Davant aquell entusiasme i de l'espectacle que ofería la sala, ens afirmàrem una vegada més de les possibilitats d'un partit socialista a Catalunya si tots els socialistes, deixant a part diferències anecdòtiques per un cantó i incomprendiments per un altre sabéssim unir-nos.

Obrí l'acte el company president de la secció de Banyoles, amb paraules plenes d'un autèntic sentit socialista i amb tal claredat d'idees, que posà en evidència als que en poguessin dubtar de les fermes mentalitats obres que hi ha a casa nostra.

Seguidament parlaren els companys Amat, Roset, Forment, Campalans i Serra i Moret. El tema agrari fou desenrotllat i analitzat sota el punt de mira socialista i les seves actuals possibilitats.

Acabat l'acte, la secció socialista de Banyoles, que s'havia mantingut independent, comunicava als companys delegats del comitè de la U. S. C. la seva adhesió.

A la tarda, a les cinc, al mig de la plaça de Celdrà, en un entarimat improvisat amb taulons i bocois, donàrem el míting davant l'església. En arribar el jovent dansava sardanes, i després que els músics van haver interpretat la «Santa Espina», el jovent, amb una actitud força interessant i simptomàtica, parà les ballades per a

escoltar el míting. Prop d'una hora i mitja a peu dret el poble, compost de dones, infants i homes, estigué amb atenció pendent de la paraula dels homes de la U. S. C.

Prengueren la paraula en aquest acte, grandiosos per la seva senzillesa i pel marc que l'enquadrava, car era el món dels treballadors que emergia potent i amenaçador enfront de la tradició obscurantista, els companys Murillo, de Girona, i Forment, Fronjosà, Viladomat i Serra i Moret, de Barcelona.

En acabar l'acte, els companys del comitè de l'Agrupació Socialista comunicaren al company Serra i Moret l'estat lamentable en què es troba l'escola, i el conseller de la Generalitat va prometre interessar-se per l'afèr.

I a la nit a Llagostera, on els excursionistes no sabíem on decantar la nostra admiració, si vers la gràcia i la simpatia d'aquell ramell de noies que assistiren a l'acte, o vers l'entusiasme serè, característic, d'aquests homes nobles i intel·ligents de les contrades gironines.

A Llagostera parlaren els companys Murillo, Roset, Amat, Ramis, Viladomat i Serra i Moret.

Acabat l'acte es féu un canvi d'impressions per a ampliar l'efectivitat de la U. S. C. per aquelles terres.

Els companys de Barcelona estan agraïdíssims de les atencions rebudes durant llur ràpida estada a Girona. A tot arreu foren obsequiats, tots els companys gironins no tenien altra preocupació que la nostra curta estada ens fos agradable. Ho aconseguíreu amb escreix, companys de Girona.

Fins a sempre!

F.

(Segueix a la pàgina 8)

Optimisme, malgrat tot

Els articles 24 — religió — i 48 — qüestió lingüística en l'ensenyament — de la Constitució espanyola han posat damunt la taula actituds que semblaven, si no mortes, esmortuïdes. L'article 24 ha desfermat la indignació de tots els reaccionaris, molts dels quals s'han aixecat escudant-se darrera un fals liberalisme. L'article 48 ha fet ballar novament davant dels nostres ulls l'imperialisme de la majoria dels castellans — dels homes de parla castellana — i, el que és veritablement penós, dels socialistes espanyols.

L'article 24 és fill d'un criteri moderat. I no hi ha dubte que tots aquests senyors que s'estiren els cabells, haurien callat si l'article hagués tractat de qualsevulla altres institucions que no fossin les ordes religioses. Els fanàtics i els «liberals» que han posat el crit al cel, han obrat empesos per sentiments desarraconats de les golfes. Una cosa és ésser religiós i l'altra voler imposar

aquesta religió i totes les seves institucions.

La qüestió més greu, però, és la que ha posat l'article 48. S'ha atacat el sentiment de tot un poble, s'ha taponat un plebiscit memorable, s'ha volgut violar — i en part s'ha aconseguit — un pacte contret en hores doloroses mentre l'infecte Borbó era encara al tron, s'ha obrat contra la justícia. I els socialistes espanyols, els companys del «Partido Socialista Obrero Español», han estat els herois d'aquest joc centralista, unitarista, imperialista. Poden estar ben satisfets d'haver anat més enllà que don Miguel de Unamuno!

El text aprovat és una solució eclèctica, acceptada pels catalans perquè veieren que tota discussió era inútil i perquè es refiaven que la comprensió de la joventut faria possible, d'aquí uns anys, la veritable fórmula. El text aprovat no és ni just, ni noble, ni liberal, ni universalista. Tant pot obrir la porta com tancar-

la; l'esperit de la majoria, és trist dir-ho, és de tancar-la. Manuel Azaña va dir en ple Congrés, en mig de l'apassionament engendrat per l'article 48, que la República fracassaria, encara que durés cent anys, si no solucionava el problema català: Per ara, no s'ha solucionat pas encara. No fa gaire temps, des d'un altre hebdomadari, dèiem que tot el que aconseguiria Catalunya ho deuria a la lleialtat d'una minoria—veritable minoria—espanyola i a la por que caussem al poble espanyol; ara, aquesta visió és més ferma que adés.

Per nosaltres, el cas dels homes del Partido Socialista Obrero Español és altament dolorós. Una força compacta, densa, meravellósament disciplinada, amb companys de gran valer autènticament socialistes, perduda en la mar de l'equivoc; els socialistes de debò, arrossegats per aquella massa tèrbola que del socialisme no en veuen sinó alguns aspectes. Podem esperar, no obstant, que homes que ha-

vien collaborat amb la dictadura Primo de Rivera—i no parlem, per tots els socialistes espanyols, ho repetim—volguessin reconèixer els drets de les nacionalitats, preconitzats per la Internacional Obrera Socialista?

La majoria—així ho hem de creure, donada llur actitud—dels socialistes espanyols volen la transformació del món prescindint de moltes coses essencials i amb sentiments imperialistes davant d'altres. Una societat portada per ells no seria, doncs, el socialisme; s'hi acostaria en molts aspectes, però el negaria en d'altres.

De la mateixa manera que confiem en el poble per a fer revolució, confiem en la joventut per a veure com el Partido Socialista Obrero Español esdevé, d'aquí uns anys, una força veritablement socialista; confiem en aquesta joventut que ha de possibilitar l'autèntica harmonia entre tots els pobles ibèrics i ha d'esvair els temors dels qui pensin com l'audaç Manuel Azaña. J. ROURE I TONENT

Els avantguardistes de les idees

El pensament humà, aquesta força misteriosa que, enclosa dins les cèl·lules de les membranes del cervell, crea les més belles coses i les més grans concepcions, des que el món és món, a través dels segles i de les edats, ha pugat sempre, en les seves múltiples i variades manifestacions, per tergiversar l'ordre estatut de les coses en bé de les multituds que formen la humanitat desheretada.

Com en el cas bíblic del Gènesi, l'home, pressentint sempre que en el medi en què sojorna, o sigui en la societat on s'enfilen els poders sectaris que oprimeixen el món, no és prou perfecte, a semblança de l'Omnipotent, que descontent de la seva gran obra, volgué destruir-la en un moment, concepció també en moments de bellíssima follia el magne projecte de la redempció de la Humanitat per mitjà de la construcció d'una nova societat més humana i més perfecta.

Aquests homes superiors, que vivint una vida dolorosa, perquè senten més que ningú les inhumanes injustícies i la fam i la set de justícia que els amara l'ànima, són els que abans en deien heretges i avui boigs i savis, perquè amb el cor abrindat pel vivís-sim foc de l'amor al proïsme portem a cap, en moments de febre creadora, les grans gestes d'alliberació.

Són els heralds de les idees que, amb el cor encès pel sagrat foc de la rebel·lió, es rebel·len briosamente contra tot jou i contra tota llei.

Són com el savi grec de la llegenda, que tot caminant de cara al cel per veure els déus de l'Olimp, va caure en un pou. Així, aquests homes que estimen la Humanitat, són els avantguardistes de les idees que, cavalcant en el carro del progrés ens parlen d'una manera eloqüent i magnífica del que veuen més enllà de la trista realitat que ens envolta a les multituds inconscients de la Humanitat tota.

Són els herois de l'ideal que, amb l'ànima transfigurada, tant prediquen al desert com als peixos les idees que giravolten en llur cervell febrós, tot fent dimonis per a fer vibrar l'ànima adormida de les multituds.

Són els eternals lluitadors pegant ai vent que, encara que es vegin abandonats i sentir ferir les seves orelles les riallades de befa i d'escarni de les

multituds que pretenen redimir, no desmaiem per res ni davant de res, i donem llur sang i llur vida en holocaust dels ideals que prediquen, perquè saben que serà la força i el ferment que farà germinar la llavor escampada prodigament en les parcel·les i doctrines.

SALVADOR MAJÓ

Contra les lluites entre afins

Si la humanitat avança tan lentament no és solament degut a aquest retorn al primitivisme que es produeix a cada generació i que donaria resultats desastrosos si la cultura no vingués a auxiliar-la, i al qual alludíem darrerament; la lentitud del progrés és deguda també a d'altres causes, i entre elles cal remarcar la divergència de camins que es susciten per a l'avanç col·lectiu, degut a la diferència dels temperaments personals.

Quan una idea de progrés s'obre pas i és acceptada amb entusiasme per molts, per respondre a una necessitat real del sentiment o de la justícia, la idea no triga a trobar entrebancs entre els mateixos que la propugnen. La història és plena de manifestacions eloqüentíssimes d'aquest fenomen. Dins de tota comunió d'una certa extensió, no triga a produir-se gairebé sempre com una mena de

És inconcebible que no es pugui posar un remei als escandalosos atracaments que d'un temps ençà abunden a Barcelona.

Segurament és que la policia, obeint ordres superiors, està tan ocupada perseguint catalanistes, sindicalistes i homes d'esquerra, que no té temps d'ocupar-se de coses de menor importància, com són els robatoris a mà armada i atracaments en ple dia.

guerra civil, que unes vegades és produïda pels personalismes i d'altres per diferències de tàctica. És la lluita entre afins, molt més viva, generalment, que entre enemics de veres. Aquesta lluita esmicola els esforços i fa certa aquella divisa maquiavèlica del «divideix i venceràs».

Cal anar en compte, doncs, a no suscitar i menys a enverinar, dintre el camp ideològic i per senzilles qüestions d'oportunisme, de tàctica o de procediment, aquestes guerres civils que tan de mal poden fer; car asseguren la victòria immediata de l'enemic comú i retarden indefinidament la pròpia victòria.

ULISSES

Activitat dels homes de la U. S. C.

Els homes de la Unió Socialista de Catalunya, sollicitats per a fer sentir llur ideologia, menen una activitat altament eficaç per a l'expansió del socialisme. La paraula densa dels homes de la U. S. C. és escoltada devotament, i llur pensament resulta sempre fructífer.

Heus ací la relació d'activitats realitzades aquests dies per homes de la U. S. C.:

Cursos d'«Estudis polítics i socials» de l'Ateneu Polytechnicum, a càrrec, entre altres, dels companys

Alfons Maseras,
Dr. Josep Xirau,
Dr. Joaquim Xirau,
Ramon Vinyes, i
Dr. Cosme Rofes.

Conferència al Paraninfo de la Universitat (impressions del viatge a Rússia), per Joaquim Xirau.

Conferència a l'Avenç Obrer de Sant Andreu, sobre l'actual crisi econòmica mundial, per Lluís Ardiaca. Es celebrarà el mes vinent.

Conferència inaugural de curs de l'Ateneu Popular del Poble Nou, per Rafael Campalans.

Miting al Centre d'Esquerra de Sans, sobre l'actuació de la majoria municipal de Barcelona, dissabte passat, en el qual parlà, juntament amb Armengol de Llano i Ernest Ventós, el company J. Duran i Guàrdia.

Conferència al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, sobre impressions de Rússia, pel company Rafael Campalans. Demà passat, dilluns.

El diner de Sant Pere

DE GUERRA JUNQUEIRO

De tal faisó imita la senzillesa el Papa,
del màrtir del Calvari,
que tip de repartir-se amb els pobres la capa,
esdevé milionari.

I tu el pots ben veure, oh sant fill de Maria!
el teu vicari humil,
parlant, a la Borsa, del diner de Turquia
amb el baró Rothschild.

La creu de redempció—donà vida als mortals
i a tu te l'ha llevada—
es veu en el bureau del Pare sant alçada
tenint per basament la caixa dels cabals.

I tota eixa riquesa immensa, acumulada
per tants de financers,
—el que és l'economia, oh Déu!—fou començada
sols amb trenta diners!

R. CASTELLTORT, trad.

COOPERATISME

La crisi i la cooperació

El Comitè Central de l'Aliança Cooperativa Internacional, reunit a París, declara, en presència de la crisi econòmica sense precedents, engendrada pel sistema de la competència capitalista, que la solució de les dificultats mundials resideix en l'aplicació i la generalització dels principis sobre els quals es basa l'organització cooperativa del comerç i la indústria, representada pels 60 milions de cooperadors afiliats a l'Aliança Cooperativa Internacional.

El sistema cooperatiu representa l'única alternativa eficaç a l'anarquia de la competència i del dret individual, ja que està basat sobre la idea del servei prestat a la societat i sobre l'eliminació del benefici privat, i posa terme al desequilibri entre els recursos del consum i les forces de la producció.

En conseqüència, el Comitè Central invita totes les organitzacions afiliades a proclamar la superioritat de llur sistema econòmic i el poder que té d'assegurar els interessos vitals de la societat, particularment pels mitjans següents:

- L'exercici de la més estricta vigilància i de la més absoluta economia en llurs compres i llur acumulació de estocs;
- La venda a llurs membres de totes les coses necessàries a la vida, al preu més just possible, per tal que el profit de la venda vagi exclusivament als consumidors;
- Resistint totes les temptatives de les empreses capitalistes de fer servir la situació actual per a llur profit;
- Usant tots els mitjans a llur abast, i particularment l'establiment del règim cooperatiu, per atenuar els mals i la misèria que resulten de l'atur forçós terrible que es va estenent incessantment entre tots els treballadors del món.

PRECISIONS

A l'amic Ardiaca

Les exigències de la compaginació ens impediren publicar aquest article la setmana passada, tal com corresponia. La necessitat de donar sortida a informacions i comentaris d'actualitat ens obliga a ajornar la nostra contestació a les observacions tan apreciables per a nosaltres del nostre company Josep Farré com a les que publicarem setmanes enrera de l'altre bon amic B. Farré.

En llegir el vostre article «La veritable cooperació», hem quedat força amargats, puix no orbiem merèixer una crítica tan crua per part vostra i menys feta des d'aquestes columnes, car són llegides per companys que no coneixen, dissortadament, el què són les Cooperatives, cosa per la qual considerem imprescindible contestar-vos de la millor manera que sabem, en primer lloc per a endolcir el regust que ha deixat en els que som cooperatistes, i després per a fer conèixer als que no en són, la nostra obra a fi que puguin jutjar si hi ha tants defectes i tan grossos com vos hi trobeu.

Dieu que escriviu per a interpretar el sentir d'una minoria i ho feu de forma que crec que únicament haureu interpretat el sentir dels que, com vos, senten només la Cooperació per mitjà dels llibres que ens arriben de l'estranger i que només troben bo i perfecte tot el que ve de fora, trobant sempre mal fet el que no es fa imitant els anglesos, francesos o alemanys; però no haureu interpretat, n'estic segur, els que vivim i actuem dins les nostres Cooperatives.

Els que pensen com vos, creuen que la Cooperativa sols ha de dedicar les seves energies a comprar i vendre, i després a produir. I aquí acaba la seva tasca.

Ara bé. ¿El fet que hi hagi Cooperatives que, a més de comprar i vendre, dediquin les seves energies al mutualisme, en les variades formes, deixen d'ésser una Cooperativa? ¿Es que l'auxili mutu no és un caire cooperatiu? ¿Es que l'ajuda als vells i orfes no és un altre aspecte de cooperació? Acceptant inclús que tot això pertanyi a un altre ordre d'entitats, segons la vostra manera de pensar, ¿mereix per això una censura tan

aspra posada als ulls dels que no viuen les nostres coses? Crec que no.

Dieu vos que com a conseqüència de la fusió d'«El Reloj» i «La Dignidad» la nostra «Unió Cooperativista Barcelonesa» va ésser durant un temps una esperança per a la cooperació catalana, i preguntem nosaltres: per què ha deixat d'ésser-ho? ¿Perquè hem fet un nou edifici? Es que les Cooperatives estrangeres—aquestes que sempre treieu per model—no han construït també edificis monumentals?

Segons vos, com a conseqüència del nou casal, no ens serà ja possible en molt temps de poder establir tendes-sucursals, i aquí hi ha la vostra equivocació, per no haver assistit als actes inaugurals del mateix, car si ho haguéssiu fet, hauríeu escoltat de llavis dels companys de Junta, la necessitat d'anar tan de pressa com es pugui a l'establiment d'aquestes sucursals, perquè a desgrat de la grandària dels nostres edificis, són insuficients per al gran nombre d'associats que cada dia entren a la mateixa. Ja veieu, doncs, que no és com penseu.

En quant a l'altre defecte que assenyaleu com a desastrós per a la Cooperació, creiem és fill del desconeixement de la nostra entitat, puix de no ésser així, hauríeu reconèixer que precisament és a la inversa, ja que el creixement de la mateixa és degut, no en dubteu, a les obres de mutualitat que tenim establertes, perquè si no fos això podreu estar convençut que fariem com les altres Cooperatives, que estan encallades o creixen tan poc a poc, que ningú se n'assabenta.

Si, amic Ardiaca, si no fos això, ¿com us explicaríeu un creixement de 350 socis efectius en quatre anys? Ja que de 700 que érem en fusió nos hem passat a 1.050 en l'actualitat. Em sembla que aquesta xifra vol dir alguna cosa.

A més, les nostres caixes de Socorsos per Malaltia, Vellesa i Invalidesa, Viduesa i Orfanesa, fan que podem comptar amb un fons disponible d'alguns milers de pessetes—més de 200.000 que, si no fossin destinades a aquests fins, no serien a la caixa, puix s'haurien repartit junt amb l'excés de

percepció—que ens permeten, junt amb el fons col·lectiu bastir aquests edificis i faran que, a desgrat de tot, hàgim d'obrir ben aviat tendes-sucursals arreu de la ciutat, per a poder atendre el gran nombre de socis, que cada dia augmenta, i que d'altra forma arribaria un moment que no podríem admetre.

Com sigui que aquestes mal escrites ratlles s'allarguen ja massa, permeteu us pre-

gui que, en lloc de censurar les nostres ja de si petites entitats, rebaixant el que vos considereu defectes greus—comparant-les amb les estrangeres—i que jo considero que és precisament el que ens dona vida, us prego, repeteixo, he estudiat a fons i procureu inculcar als nostres llegidors la necessitat que vinguin amb nosaltres pel bé, actualment, dels consumidors, i, en l'esdevenidor, de la humanitat. JOSEP FARRÉ

Una nació de cooperadors

La Unió Cooperativa de Gran Bretanya ha dotat aquests darrers anys la literatura cooperativa de tota una sèrie d'obres destinades a fer-nos conèixer la cooperació a Escòcia, a Dinamarca, a Finlàndia, Suècia, a Alemanya, a França. Ara acaba de completar aquesta col·lecció amb l'edició d'un volum relatiu a Finlàndia, llibre d'un interès captivador; amb raó porta el títol d'«Una Nació de Cooperadors» (1). Aquest llibre és, alhora, una revelació per a molts lectors, car veuen en ell que cap país com Finlàndia ha portat tant enllà el sistema cooperatiu en totes les seves formes. I tanmateix...

Finlàndia no és un país afavorit per la naturalesa. És el país dels cent llacs que cobreixen l'onze per cent del seu territori; sols el sis per cent de la terra està conreada i prop del tres per cent està dedicat a pastura; la resta està formada per boscos i terres incultes. La població és de 3.500.000 d'ànimes, x'fra que representa 27 habitants per milla quadrada. Cap al nord, la població encara està molt més escampada.

L'agricultura i la indústria forestal donen als habitants llurs principals ocupacions.

Les ciutats són rares. La seva capital, Helsingfors, compta 221.000 habitants. La població urbana de Finlàndia representa el 20 per 100 del total del país.

Doncs bé, en aquest país nòrdic, la cooperació ha conquistat en pocs anys la majoria

de la població, no sols de les ciutats, sinó també la dels camps.

La Cooperativa de Consum «Elanto», d'Helsingfors, és un model de societat: 41.000 famílies hi estan associades, és a dir, les dues terceres parts de la població. La societat «Elanto» posseeix 285 sucursals i les vendes arribaren, en 1929, a la suma de 300 milions de marcs. A més a més, «Elanto» posseeix 12 cafès i restaurants i dona treball a 2.350 persones.

Heus ací una ciutat cooperativitzada.

Per al país, es registra un total de més de 450.000 cooperadors, xifra que significa que la meitat de la població es proveeix en les societats cooperatives. Aquestes 450.000 famílies es reparteixen d'aquesta manera: 67'9 per 100 en la part rural de Finlàndia, 20 per 100 entre els empleats de les administracions públiques i 12 per 100 entre els obrers industrials.

El comerç cooperatiu s'efectua per mitjà de 2.570 botigues i en un any s'ha elevat a 2.776 milions de marcs. Pagesos, treballadors intel·lectuals, burgesos, obrers industrials: tots són cooperadors.

Finlàndia és realment una nació de cooperadors.

VÍCTOR SERWY

(1) ODHE, THORSTEN. — *Finland: A Nation of Co-operators*. — Traducció del suec per John Downie. — Ed. «The Co-operative Union». Manchester, 1931.

LA POLITICA COOPERATIVA DE PREUS

Una confirmació al fet que els preus de les cooperatives de consum són inferiors als del comerç privat la proporciona la comparació establerta entre els preus exigits per les cooperatives alemanyes de consum per 24 articles en 19 grans ciutats, i els que cal pagar pels mateixos articles en els comerços privats d'aquestes ciutats. Aquesta comparació acaba d'ésser publicada per la Unió Central de Cooperatives Alemanyes de Consum. Basant-se sobre les xifres del departament oficial d'estadístiques que publica mensual-

ment una llista dels preus de 24 articles en 19 ciutats importants d'Alemanya, la Unió Central ha establert una llista idèntica de preus mitjans. Aquesta llista revela que el preu mitjà de 22 dels 28 articles que permeten una comparació, és inferior en les cooperatives de consum. La diferència dels preus dels gèneres venuts en les cooperatives varia de 1.8 per 100 pel sucre a 20 per 100 per les patates.

Heus ací la llista comparativa de preus:

ARTICLES	Quantitat	N. ^o de ciutats	Xifres índex oficials Marcs	Xifres índex cooperatives Marcs	Diferència %
Pa	Quillo	19	0,41	0,40	2,4
Patates	>	19	0,15	0,12	20,0
Carn de bou	>	14	1,92	1,78	7,5
Llard	>	16	1,86	1,72	7,5
Sucre	>	19	0,76	0,75	1,3
Ous	Unitat	19	0,10	0,09	10,0
Llet.	Lítre	8	0,26	0,25	5,8
Carbó	Centner	12	2,14	1,98	7,5
Mantega de llet	Quillo	19	3,31	3,24	2,1

Demaneu la dimissió del governador de Barcelona

Informacions socials i econòmiques

La nova reglamentació de sous per tota la dependència de venda a la menuda

La «Secció Permanent d'Organització i Treball del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria» posa en coneixement de tota la dependència en general de venda a la menuda, que demà, dia primer de Novembre, entraran en vigència les noves escales de sous acordades per la Comissió Mixta de venda a la menuda.

Els sous són els que s'han publicat en els diaris i si per cas en les cases on prestin llurs serveis els neguen ço que està acordat, hom els prega que es dirigeixin a les oficines de l'esmentada Secció on es cursaran les oportunes denúncies.

El personal que cobri per setmanes, ha d'haver de percebre els nous sous a partir de la primera setmana de novembre.

La «Secció» es dirigeix d'una manera especial als seus associats pregant-los no prenguin determinacions en cap sentit sense abans consultar la Junta de Govern.

La llei d'Economia a la Gran Bretanya

Acaba de publicar-se la llei per a l'aplicació de les mesures d'economia elaborades pel govern nacional britànic i basades sobre les recomanacions de l'informe May. Les economies que la llei autoritza arriben a 90.092.000 lliures, és a dir, a penes 6.500.000 lliures menys que les proposades per l'informe majoritari de la Comissió May. Aquestes economies comprenen una reducció del 10 per 100 en els subsidis a l'atur forçós (contra 20 per 100 proposat per la Comissió May), reduccions del 10 al 20 per 100 en el salari dels funcionaris, una economia de 5 milions de lliures en els serveis de defensa nacional, una economia de 10.900.000 lliures en els serveis de l'ensenyança i de 500.000 lliures en el servei de policia. D'altres economies, que comprenen una reducció de les despeses de l'«Empire Marketing Board» i del Fons de carreteres, s'eleva a 18.898.000 lliures. Els canvis previstos per aquesta llei han estat aplicats des de la primera setmana d'aquest mes d'octubre.

Els problemes de l'atur forçós mundial

Entre les qüestions que figuren en l'ordre del dia de la 55.ª reunió del Consell d'Administració de l'Oficina Internacional del Treball, convocada per al dia 12 d'octubre, a Ginebra, ha figurat el problema de l'atur forçós mundial, crisi que, lluny de disminuir, s'accentua i dona indicis de nova agreujament.

Generalment s'observava una certa millora en la major part dels països en l'època de treballs de la collita però aquest any, ja en el mes de juliol, es registrava una situació pitjor amb relació al mes precedent.

Les xifres conegudes per l'Oficina Internacional del Treball no serveixen a la comparació de país a país, car mentre que en alguns Estats es coneix el nombre de parats registrats, en d'altres es té el nombre de parats indemnitzats. Com per altra part, en molts països no són indemnitzats ni registrats els obrers sense feina, les estadístiques resulten sempre inferiors a la realitat. Malgrat això i amb aquesta reserva, les xifres esmentades permeten conèixer la situació en cada país amb relació al mateix mes de l'any anterior.

Alemanya: 4.104.000 parats registrats en 15 d'agost 1931, en lloc de 2.882.500, en 15 d'agost de 1930.

Austria: 196.821 parats indemnitzats en lloc de 156.124 en el mateix mes de l'any anterior.

Bèlgica: 62.890 parats indemnitzats en juliol 1931 en lloc de 15.202 i 118.823 pa-

rats indemnitzats parcialment, en lloc de 48.580.

Dinamarca: 86.000 parats sindicats en agost 1931 en lloc de 26.282.

França: 59.673 parats registrats en agost de 1931, en lloc de 11.214.

Gran Bretanya i Irlanda del Nord: 2.142.821 parats assegurats, en agost de 1931, en lloc de 1.500.990 i 870.842 parats parcials, en lloc de 618.658.

Hongria: 29.412 parats sindicats en agost 1931, en lloc de 21.860.

Itàlia: 698.278 parats registrats, en agost de 1931, en lloc de 375.548 i 30.636 parcials, en lloc de 24.056.

Noruega: 22.481 parats registrats, en agost 1931, en lloc de 12.928.

Holanda: 65.952 parats assegurats (sindicats) en agost de 1931, en lloc de 32.755.

Polònia: 261.608 parats registrats, en agost de 1931, en lloc de 173.827 i 81.224 parats parcials, en juliol de 1931, en lloc de 70.597.

Suècia: 44.261 parats sindicats, en juliol 1931, en lloc de 27.170 en juliol 1930.

Suïssa: 18.506 parats registrats en juliol de 1931, en lloc de 77.809.

Canadà: 82.400 parats sindicats, en juliol de 1931, en lloc de 18.478.

Nova Zelanda: 48.670 parats sindicats, en agost 1931, en lloc de 5.371.

Als Estats Units el percentatge de parats sindicats, que era de 15'7 per 100 en juliol de 1930, s'havia elevat en el mateix mes de 1931, a 18'9 per 100.

Aquestes xifres que es refereixen al període més favorable de l'any demostren que si en un curt terme no s'opera una millora sensible de l'economia mundial, s'acosta un hivern particularment penós per als treballadors sense feina.

Com es repeteix la Història

Heus ací un extracte d'un article aparegut, setanta-quatre anys enrera, en la revista nordamericana «Harper's Weekly», precisament el dia 10 d'octubre de 1857, que ens demostra de quina manera tan curiosa es repeteix la Història en tots els detalls més mínims, alhora que ens obliga a esperar amb confiança el retorn cíclic de temps millors, tot treballant, però, per a apressar-ne la vinguda i assegurar llur definitiva permanència.

Diu així l'article:

«Estem passant un dels períodes foscos de la història. Mai com ara, per molts i molts anys, i mai segurament dintre les vides de la major part dels nostres llegidors, s'han manifestat temences tan serioses i tan profundes com les d'avui. Mai com ara el futur s'ha presentat en condicions tan incompatibles amb qualsevol previsió racional.

»En el nostre país ens trobem amb una depressió comercial i amb una alarma general. Els nostres més pobres ciutadans, per milers i milers, es troben sense feina i sense

possibilitats d'aconseguir-ne, davant l'hivern que s'acosta.

»A França, la política bull d'una manera molt incerta; Rússia, com sempre, plana damunt l'horitzó d'Europa com un núvol fosc i amagat, mentre que totes les energies, els recursos i les influències de l'Imperi Britànic estan sotmesos a terribles proves i ho estaran encara més pels grans i seriosos aixecaments de la Índia i pel problema inquietant de les seves relacions amb Xina.

»Tant per aquestes com les nostres pròpies forces, ningú pot preveure'n la fi. Fins ara aquestes proves han estat només en el camp comercial. Si no tenen altre resultat que fer-nos perdre diner i donar-nos una mica més de saviesa, la saviesa de l'honor, de la fe, de la simpatia i de la caritat, certament no tenim necessitat de desesperar-nos massa.»

El Banc Municipal de Birmingham

El Banc Municipal de Birmingham fou creat en 1920. En 31 de març de 1931, tenia prop de 50 sucursals dintre la ciutat, 12.885.068 lliures esterlines de dipòsits i 333.219 compte-correntistes, xifra que representa una tercera part de la població de la ciutat. En 1930-31, la xifra d'operacions arribà a 11.918.000 lliures i els excedents a 49.014 lliures, les quals es destinaren al Fons de Reserva.

La C. N. T. de Girona contra la F. A. I.

Per amor al sindicalisme, combatérem els procediments tèrbols dels sindicats, d'aquesta C. N. T. que podria ésser una magnífica obra i, en canvi, semblava malmesa per la F. A. I. Això ens valgué la ira dels elements faistes de la C. N. T.; una ira que es manifestà baixament, amb injúries i calúmnies paelles a les d'Acció Catalana; una ira que ha arribat a la repugnància en parlar del company Felip Barjau.

Estàvem segurs—i així ho diguérem—que els indesitjables de la C. N. T. eren una minoria insignificant. Una minoria, però, prou audaçosa per a imposar-se a la gran massa que, sotmesa a la incultura per la burgesia, només veia uns augments de sous i era cega davant el joc suïcida dels elements faistes.

No ens preocupàrem gaire davant dels atacs. Sabíem perfectament que els mateixos sindicats, gràcies a la reacció de la gran massa, se'n posaria al costat, donant-nos la raó amb els seus actes.

Perquè la nostra posició era netament sindicalista i, per contra, la dels qui parlaven en nom dels sindicats no era sinó pertorbadora.

Els fets ja comencen a passar tal com creïem.

Recentment, la C. N. T. de Girona ha llançat un manifest eloqüentíssim. Està plenament en contradicció amb els procediments «F. A. I.» Nosaltres, en canvi, el sotseriurem sense pensar-nos-hi.

La C. N. T. de Girona denuncia el Comitè Regional per considerar-lo incapacitat, per la senzilla raó que els gironins volen actuar com a veritables sindicalistes. Heus ací uns bons fragments del manifest:

«Cuando unos hombres levantaron la bandera sindical de la C. N. T. los obreros acudieron en bloque. El entusiasmo iba en aumento. Si hoy se nota cierto recelo no es por falta de amor a la organización, al sindicato, a la C. N. T. Es por desconfianza en una dirección impuesta, que no ha hecho ratificar sus puestos, que no ha sido elegida por la base y que, por tanto, ésta no puede controlar.

»Estos tiempos de hondas convulsiones políticas y sociales, han agrupado a los militantes de la C. N. T. en diversos campos ideológicos. Pero la C. N. T. es apolítica. El sindicato es una arma meramente económica. La única condición para pertenecer a la C. N. T. es la de ser obrero, asalariado, explotado. Para defender las mejoras económicas debe militar en el sindicato; para las conquistas humanas y sociales, puede militar en el campo político e ideológico que mejor se adapte a las concepciones del individuo.

»En el sindicato, todos los obreros tienen iguales deberes y derechos. Y no se puede, como hicieran algunos compañeros de la dirección, expulsar de los cargos responsables, a otros compañeros por sus concepciones políticas. La asamblea es la única que tiene derecho para elegir o quitar a los militantes de los cargos dirigentes. Toda otra cosa es dictadura. Y más, cuando se aplica contra unos compañeros que debían su cargo a la asamblea y que han arriesgado repetidas veces sus colocaciones y su pan, en interés del sindicato.

»El acuerdo de expulsar de las direcciones sindicales a los compañeros que militasen en partidos políticos, proviene del Congreso de Madrid, pero no ha sido votado por las asambleas. Es por tanto un acuerdo antidemocrático. Y más, cuando la inmensa mayoría de los militantes de la C. N. T. han votado en las pasadas elecciones. Este acuerdo se ha querido aplicar en Girona, antes que en los demás sitios. Los encargados de hacer cumplir este acuerdo antidemocrático han sido compañeros, como Artigas—presidente—, que es un obrero emancipado, que vive al margen de las fábricas y de los talleres y que, por lo tanto, desconoce los problemas vitales de los asalariados y no sufre ni represalias ni responsabilidades por parte de los patronos.

»La C. N. T. debe ser democrática. Ninguna orientación puede ejercer en ella una dictadura. La tendencia actual de una minoría a expulsar de los cargos a los compañeros que no hagan profesión de fe anarquista,

es antidemocrática. Castraría la potencia revolucionaria de la C. N. T. Dividiría a los militantes en dos castas: una con deberes y otra con derechos; una que pagaría y otra que dirigiría. Este grupo, no controlado, se colocaría en un plan de irresponsabilidad. Y los dirigentes de la C. N. T. deben ser plenamente responsables de sus actos, ante las asambleas y ante los militantes.»

Biblioteca d'Estudis Socials

LLEGIU:

ALS JOVES

(paraules d'un socialista als estudiants de Catalunya)

per RAPABL CAMPALANS

amb un proemi de

GABRIEL ALOMAR

Pessetes 1'25

Edició de propaganda: Ptes. 0'50

Edicions de l'«Unió Socialista de Catalunya»
Carrer del Carme, 3, pral.

ADMINISTRACIÓ:

LLIBRERIA CATALONIA

Ronda de St. Pere, 3

Dels articles firmats són responsables llurs autors.

LA CRISI

LES SEVES CAUSES I EL SEU REMEI

PEL PROF. DR. V. TOTOMIANZ

II

La inseguretat de l'actual situació política d'Europa força tots els Estats, àdhuc els més insignificants, a armar-se. D'aquí en prové una càrrega d'impostos cada dia més feixuga per als ciutadans de la respectiva nació.

Per altra banda, el proteccionisme es troba en el seu punt culminant. Ni àdhuc en l'edat mitjana Europa havia estat mai tan proteccionista com ara. Tots els Estats s'entossudeixen a mantenir indústries artificials, el cost de producció de les quals resulta excessivament alt. Això té per finalitat aconseguir la independència econòmica i situar-se en front de l'estranger. Arreu veureu estendre's—de frontera a frontera—la nova muralla xinesa de les barreres duaneres i dels fusells dels soldats. Els passaports, que abans de la guerra eren una institució de Rússia, l'estat policíac, avui estan generalitzats i complicats amb l'additament del visat.

D'ésser Europa una federació d'Estats, es podria assegurar a tothom un nivell de vida prou digne, car els productes no manquen; el mal és que no se sap repartir-los proporcionalment. Cal tenir en compte també que, malgrat tot, el poder de compra dels pobles ha augmentat i que es llençen molts diners en despeses completament improductives.

Un altre factor important que ha contribuït a l'agudització de la crisi, és el capital especulatiu i especialment els bancs, els quals sempre estan disposats a ajudar les empreses més fantàstiques i àdhuc perniciososes, mentre ofereixin la possibilitat d'aconseguir un interès de tipus ben alt.

Quanta terra improductiva hi ha encara a Europa per a la qual no és possible trobar els capitals necessaris per a fer-li donar fruit com no se'n poden trobar tampoc per a obrir els cabdals que tan necessita el Migdia de França! I tot perquè aquestes obres no assegurin als capitalistes un interès prou alt a llur diner.

De la mateixa manera que hi ha massa comerciants, hi ha també massa banquers. Durant l'actual crisi, als Estats Units d'Amèrica han fallit més de mil bancs que fins ara havien vingut especulant impunement. ¿No és aquesta especulació altament perillosa per a la societat? ¿Es que són necessaris tants bancs? Els homes d'avui cerquen oficis fàcils que els permetin enriquir-se aviat i sen-

se esforç. La banca, el comerç, la burocràcia civil i militar, l'advocació i la política són les professions més recercades i més seguides.

Veritat és que la crisi present no sols és industrial sinó també agrícola, ja que no la indústria sinó també l'agricultura pateixen d'obstrucció. Però l'agricultor té sobre l'obrer industrial l'avantatge que, malgrat no tingui diners, pot menjar. Als camps gairebé no es coneix l'atur forçós. En canvi, a les ciutats ha esdevingut tan intens que avui es compten més de 15 milions de sense feina.

Hi ha un altre factor determinant de la crisi del qual gairebé ningú no parla perquè té causes d'ordre moral. La crisi actual és més difícil de resoldre que totes les anteriors pel fet que no és sols una crisi econòmica sinó també moral. La guerra i les revolucions han romput els lligams entre les nacions i les classes. Aquella solidaritat de tant temps desitjada per la humanitat, sembla trobar-se avui, més lluny que mai. Un sociòleg americà, el Professor Elwood, en el seu llibre «La nostra crisi cultural» escriu: «L'actual organització del món ens està portant inevitablement a la misèria. Els contactes entre els pobles han augmentat, però no llur cooperació i d'això prové l'anarquia internacional existent. Tenim relacions mundials però per tenir una seguretat ens cal organització».

Els dos professors alemanys Hirsch i Lederer citats al començament del nostre article, parlen al final de llurs treballs, de la voluntat humana que ha de vèncer l'actual desconcert o crisi i convertir l'home en un conscient director de l'economia.

Però no n'hi ha prou amb la voluntat. La voluntat, la bona voluntat, ha de tendir sempre vers un fi i aquest fi és l'organització i l'educació de la humanitat. El remei més eficaç a l'actual situació és, al nostre entendre, l'organització cooperativa de consumidors i productors. Quan la Humanitat tingui per punt de mira l'organització cooperativa, l'economia mundial no patirà crisis com ara.

(Traduït de l'alemany per J. Sardà.)

N. de R. — En la primera part d'aquest treball, publicada en el número anterior, aparegué en el segon paràgraf, la frase «...la indústria i el comerç treballen en un camp limitat...» quan, havia d'ésser, naturalment, «en un camp ilimitat...».

Propaganda de la U. S. C.

Per terres de Lleida

Diuenge al matí sortí cap a terres d'Urgell un equip compost pels companys Josep Xirau, Josep Santaló, D. Jufresa i Lluís Ardiaca per encarregar-se de dos mítings organitzats per la U. S. C. als pobles de Bellpuig i Balaguer, i d'una conferència organitzada per l'Ateneu Popular de La Fuliola a càrrec del darrer company esmentat, sobre el tema «La Cooperació al camp».

El primer míting tingué lloc a la Sala Victòria, de Bellpuig, davant d'una concurrència que emplenava la Sala. Parlaren els companys Jufresa,

Santaló i Ardiaca, el primer explicant perquè la U. S. C. cregué necessari adreçar-se al poble de Bellpuig i donant compte dels postulats generals del socialisme; el segon tractant de temes d'educació, i el tercer propugnant l'organització cooperativa dels pagesos en tant que consumidors i productors. Clogué l'acte el company Xirau amb un llarg i magnífic parlament sobre el concepte de ciutadania i la necessitat que té la Catalunya camperola d'incorporar-se al corrent general de renovació del nostre poble. Les paraules del company Xirau caigueren com a raigs de llum damunt l'atent auditori, que acollí amb entusiastes aplaudiments les pa-

raules dels nostres companys. Acabat l'acte, que produí una gran impressió entre tots els assistents, s'iniciaren les gestions per a la constitució d'una Secció local de la U. S. C. i d'una cooperativa en el poble.

El segon acte tingué lloc a Balaguer, a l'estatge de la societat «Pla i Muntanya». Hi parlaren els mateixos oradors que a Bellpuig, els quals tractaren, amb lleugeres variacions, els mateixos temes que el matí. Novament el company Xirau sabé entusiasmar l'auditori amb les seves paraules sobre el nou concepte que ha de tenir per a nosaltres el catalanisme i sobre la revolució que encara està per fer. Igual que a Bellpuig, es deixaren a Balaguer persones encarregades d'estudiar la possibilitat de crear una secció de la U. S. C. i una Cooperativa en la població.

Finalment, al vespre tingué lloc la conferència del company Ardiaca, davant un auditori que omplia la vasta sala de l'Ateneu Popular de La Fuliola, entitat que ve portant a cap una tasca cultural digna de totes les lloances. El company Ardiaca exposà amb claredat la importància que dintre la vida total de l'home i de la so-

cietat, juguen les relacions econòmiques. Assenyalà l'explotació que l'home, en llur doble qualitat de productor i consumidor, sofreix dintre l'actual sistema econòmic i exposà els sistemes que s'han vingut emprant per acabar amb aquest estat de coses. Explicà els principis fonamentals de les societats cooperatives i el gran paper que juguen en l'economia popular. Acabà encoratjant els habitants de «La Fuliola» a organitzar-se cooperativament i oferint-los tot l'ajut de la U. S. C. en aquesta tasca. Seguidament el company Xirau s'alçà per a saludar i oferir-se a l'auditori amb sentides paraules.

Els dos oradors foren molt aplaudits. Acabat l'acte tingué lloc un llarg canvi d'impressions sobre la creació d'una cooperativa en el poble i podem avançar que aquest projecte es veurà ben aviat realitzat, gràcies a l'entusiasme i voluntat d'aquells companys.

A dos quarts d'onze de la nit, els nostres companys emprengueren el viatge de retorn a Barcelona, amb la sensació que havien fet alguna cosa per al Socialisme a Catalunya.

CINEMA

«ARTEM». — «LE MILLION»

«Studio Cines» ha inaugurat, amb la Sessió XV, la temporada 1931-1932 de les seves interessants representacions selectes, en les quals ofereix films de la més alta qualitat artística o audaces temptatives. Aquest cop ha donat dues pel·lícules normals; no ens en planyem.

«Artem», de P. Petroff-Bitoff, fotografia de V. Uszacooff. Producció Sowkino, de Moscou. — Propaganda de la revolució russa; millor, la seva gestació i revelació. Transformació de la novella de Maxim Gorki «La cançó del vell mercat».

Petroff-Bitoff ens fa veure d'una manera ingènua, gairebé pueril, la misèria i la vexació en les quals vivia el poble rus i com la idea de la revolució germinava en tots els pits proletaris, s'estenia, per a llançar-se a la seva execució. És un film per a commoure gent senzilla.

El gran valor d'«Artem» radica en la realització cinematogràfica. L'obra no resisteix una comparació amb «El cuirassat Potemkin» o amb l'«L'expres blau», per exemple, però és molt superior al 99 per 100 de les pel·lícules burgeses comercials que passen els cinemes barcelonins.

Tant la direcció de Petroff-Bitoff com la fotografia de N. Uszacooff són coses impressionants. Aquella repetició obstinada d'imatges, rostres, expressions i idees per a fer entrar als cervells el mòbil perseguit, aconsegueix l'allucinació. Res no hi és sobrer; tot és presidit per la més severa intel·ligència. A través de les repeticions, hom veu i palpa, la misèria, la fam, la tristesa, la monotonia, l'espèrit rebel.

Una veritable obra de cinema, interpretada per actors tan excel·lents com Egoroff, Gall i Simonoff.

«Le million», per René Clair. — Producció Filma Sonores Tobis, de París.

Senzillament, una cinta magnífica. Un film comercial gairebé únic.

Sense reportar cap innovació, tal vegada sense endinsar-se en l'essència del cinema, René Clair fa gales d'un humor sa i noble, autèntic.

El tema és portat fins a l'absurd d'una manera absolutament normal. És d'aquesta absurda normalitat que arrenca la gran comicitat de «Le million». Trucs de bona llei que arriben a irresistibles. Recordem només aquella paròdia de partit de rugby i aquell lladre que mobilitza tota la seva banda per

a tornar, gratuïtament, un bitllet de la loteria premiat amb un milió.

Es la cosa més profunda que ha donat la cinematografia còmica.

I l'humor de «Le million» no és fet únicament de gràcia. És també una sàtira que, a instants, arriba a la crueltat; sàtira aguda contra tots els valors establerts, a la qual dona més intensitat el treball de Lafèvre i d'Annabella.

Hi ha hagut qui ha vist en aquest film les possibilitats del teatre líric aplicat al cinema. Creiem un error aquesta visió. René Clair, simplement, agafa la ridícula dels anomenats valors del teatre líric per a fer més aguda i punyent, més graciosa, la seva sàtira. Puix que, en general, René Clair ridiculitza amb els elements que li dona la pròpia cosa ridiculitzada.

J. R. i T.

LES ELECCIONS ANGLESES

En tancar aquesta edició, ens arriben les primeres dades sobre el resultat de les eleccions legislatives angleses, dades que fan preveure un triomf dels conservadors i liberals, aliats contra els socialistes. Per tal de fer front als partits laboristes, la majoria de liberals no han tingut escrúpols a renegar de llurs conviccions lliure-canvistes i demanar, junt amb els conservadors i d'acord amb el programa del «Govern Nacional», un augment general de les tarifes duaneres, cosa que representarà per al poble anglès un augment del cost de la vida i una disminució de les exportacions. Com si l'exemple dels Estats Units no fos prou convincent!

En aquestes eleccions es debatia d'una manera decisiva la política a seguir en l'aspecte social per l'Estat, punt a l'entorn del qual girà la propaganda electoral. Davant la demanda dels socialistes de nacionalitzar la banca i les indústries bàsiques del país per tal de reorganitzar sobre bases noves l'economia britànica i assegurar un digne tipus de vida per a tots, el poble anglès ha preferit donar els seus vots als conservadors que els prometen l'augment del cost de la vida, i la disminució general dels salaris i l'augment dels sense feina. Ell deuria saber per què ho ha fet!

De totes maneres nosaltres ens preparem a veure un espectacle molt interessant.